

orijentacionu kazuistiku. Vidi i presudu na str. 52 ove publikacije, koja takodjer rješava jedan konkretan slučaj istog problema.

E.P.

VRHOVNI SUD NOVOG JUŽNOG WALESIA

Presuda od 1.VII 1960.

Westfal-Larsen & Co., A/S c/a Colonial Sugar Refining Company, Ltd.

Zajednička avarija - Nesposobnost broda za plovidbu - Odgovornost brodovlasnika prema time-chartereru

Tužitelji su dali u time-charter tuženima brod "Evanger". Prema ugovoru o time-charteru brodovlasnik je zadržao odgovornost samo za one štete na teretu koje nastanu zbog gubitka, oštećenja ili zakašnjenja koje se mogu pripisati njegovoj krivnji ili krivnji njegova zapovjednika, ali je izričito isključio odgovornost za krivnju svih ostalih svojih namještenika, pa čak ako bi se radilo i o sposobnosti broda za plovidbu. Na putovanju se ispostavilo da je gorivo ulje na brodu bilo neispravno, i zbog toga je došlo do čina zajedničke avarije. Brodovlasnik je time-charterera tužio da plati dio u zajedničku avariju. Tuženi se plaćanju usprotivio navodeći da je neispravno ulje bilo na brodu u vrijeme kada je on brod preuzeo, a da je i prema ugovoru neka količina ulja morala biti na brodu te smatra da nije dužan pridonijeti u zajedničku avariju koje nije ni bilo, jer da je do odnosnog čina došlo samo zato što brodovlasnik nije osposobio brod za plovidbu. Sud je konstatirao da bi doista brodovlasnik odgovarao za sposobnost broda za plovidbu, ali da je on izričito ugovorio da za tu sposobnost ne odgovara ako bi do nesposobnosti došlo zbog čina ili propusta ostalih osoba, a ne njegovih i zapovjednikovih. Kako je utvrđeno da je konkretno gorivo ulje preuzeo i morao nadzirati prvi oficir stroja, a ne zapovjednik, sud je stao na stajalište, da - kao što tuženi ne bi mogao zbog spomenute klauzule u ugovoru o time-charteru - uspjeti s tužbom zbog zakašnjenja uslijed ove greške na strani broda - tako ne može uspjeti prigovorom tužiteljevu zahtjevu za plaćanje doprinosa u zajedničku avariju, i stoga je sudio po zahtjevu tuže.

/LLLR 1960, str. 206-221/

E.P.

Bilješka. - Ova presuda rješava pitanje koje se može postaviti u okviru anglosaskog prava, jer odgovornost brodovlasnika iz ugovora o time-charteru nije nederogabilna, nego se o njoj mogu stvarati potpuno slobodni ugovori. U našem pravu brodar ne može nikako otkloniti odgovornost za sposobnost broda za plovidbu na početku putovanja, jer je ta njegova odgovornost nederogabilna i kod "ugovora na vrijeme za prijevoz cijelim brodom" /time-charter/. Riješenje koje je u konkretnom slučaju doneseno temelji se na određenoj klauzuli, i stoga ga je teško kritizirati, ali ono svakako pokazuje do kojih rezultata mogu dovesti takve klauzule neodgovornosti: brodar odgovara za zapovjednika, ali ne i za prvog oficira stroja, iako je u konkretnom slučaju za sposobnost broda za plovidbu bila zamašnija uloga oficira stroja no samog zapovjednika.

E.P.

KASACIONI SUD FRANCUSKE

Presuda od 9.V 1959.

Société Lautier fils c/a Jean Carton

Radni odnosi u međunarodnoj trgovini - Za odnos između poduzeća i njegova trgovačkog predstavnika u inozemstvu vrijedi autonomija stranaka, i on ne mora biti podložan zakonu mjesta gdje se rad vršio - Pod određenim uvjetima može se primijeniti zakon državljanstva, boravišta, sjedišta, zaključenja ugovora, veze po službenoj podređenosti

Trgovački predstavnik francuskog poduzeća sklopio je s tim poduzećem u Francuskoj ugovor o radu, koji se sastojao u posjećivanju mušterija poduzeća u Južnoj Americi. Po prestanku ugovora službenik je postavio neke zahtjeve pozivajući se na francusko pravo, a poslodavac je odbijao izvršenje, pozivajući se na zakone zemalja u kojima je službenik radio. Prvi sudovi su primijenili francuski zakon, a Kasacija je to potvrdila iz ovih razloga:

Odbija se gledište poslodavca da je radno pravo po svom značaju uvijek teritorijalno i u tom srodno tzv. "lois de police et de sûreté", tj. administrativnim i kaznenim propisima, na koje se prema odredbi francuskog građanskog zakonika u Francuskoj primjenjuje francusko pravo, a odatle se zaključuje da za njih uopće vrijedi teritorijalno načelo. No Kasacija ne prihvaća ni kao opće pravilo da se na radni odnos mora uvijek i bez razlike primjenjivati zakon zemlje u kojoj se rad vrši.